

CARL-HENRIK KNUTSSON:

Politikens storfinans

Det har sagts att socialdemokraterna under årets valrörelse disponerade över mer pengar än någonsin tidigare. Hur stora belopp lär de inte frivilligt berätta, särskilt inte efter sitt nederlag. Förbundssekreterare Carl-Henrik Knutsson i Moderata ungdomsförbundet har gjort en sammanställning av de kända beloppen. Huvudsakligen har de kommit från LO, som alltså använt sina medlemmars pengar – även medlemmars som bevisligen tillhör eller röstat på olika partier – för att stödja ett enda parti. Vad som inte går att beräkna är den ekonomiska stöd som socialdemokraterna fått genom att anställda i andra organisationer arbetat för dem på sin arbetstid. Att tex ombudsmännen i Pensionärernas riksorganisation, samtliga socialdemokrater, utnyttjats i partiets tjänst, lär ingen kunna förneka.

Socialdemokraterna genomförde 1979 en, i många stycken, påkostad valrörelse. Af-fischering, direktutskick och, inte minst, åtskilliga valarbetares insatser har kostat stora summor. Hur mycket pengar som lagts ned på valrörelsen är naturligtvis omöjligt att säga. Många osäkra faktorer finns att spela med – framförallt den stödverksamhet, som arbetarrörelsens olika organisationer ställer upp med. Det är dock lätt att konstatera att socialdemokraterna med alla sina förgreningar har betydligt större resurser till sitt förfogande än vad övriga partier har. Det finns de, som – med fog – brukar säga att socialdemokratin är politikens storfinans.

Samhällsstödet är den del som går att beräkna exakt. Det uppgår för år 1979 till 80.8 miljoner kronor, varav ca 30 miljoner är stöd till den centrala partiapparaten. Den sk kampfonden vet man också att den har inbringat ca 4 miljoner kr under den gångna mandatperioden. Av de siffror som är kända återfinns även de officiella valkas-sorna. På det centrala planet anges den vara av storleksordningen 15 miljoner, medan den på det lokala planet uppgår till något mer, eller 16 miljoner kr.

Den centrala valkassan kan vara värd att titta något närmare på. Man vet att åtminstone 10 av de redovisade 15 miljonerna kommer från LO och dess medlemsförbund. Som exempel kan nämnas att Metall bidrar med 2 250 000 kr, Byggnads och Kommunal med 1 000 000 kr vardera samt Handels med 620 000 kr. Utslaget per medlem motsvarar detta för tex Byggnads del 6 kr. Största bidraget per medlem står Sjöfolksförbundet för: 21 kr per medlem! Sammantaget gör

detta att förbunden svarar för 8 miljoner kr, medan LO centralt bidrar med 2 miljoner kr. Det finns dock tecken som tyder på att LO även bidrar med resterande 5 miljoner till den centrala valkassen.

Förutom direkta bidrag svarar LO och förbunden för vissa självständiga aktiviteter, som uppgår till en kostnad av ca 4 miljoner kr. Broschyren om löntagarfonderna, egen affischering är några exempel på sådana insatser.

Andra inkomstkällor, som socialdemokraterna har för sin valrörelse, är lotterier och medlemsavgifter. Dessa beräknas uppgå till 3 resp 15 miljoner kr.

Stödorganisationerna

Totalt – med mer eller mindre säkra fakta som underlag – kommer man så fram till att socialdemokraterna disponerat ca 140 miljoner kronor för år 1979. Den siffran är mycket lågt räknad. Hänsyn har nämligen inte tagits till stödorganisationernas insatser, eftersom det är omöjligt att uppskatta värdet av dem. För vad är t ex ABF:s, PRO:s och Folkets Hus-rörelsens stödverksamhet värd?

Hur kan man beräkna värdet av att LO:s "valombud" kan ägna sig åt att hjälpa till i den socialdemokratiska valapparaten?

Även om det är omöjligt att värdera stödorganisationernas valinsatser i pengar, måste man ändå ta med dessa saker om man gör en jämförelse mellan de olika partiernas valresurser. Visserligen är redan de uppskattningsbara, ekonomiska skillnaderna stora. Men dessa skillnader förstärks när man också ser till de resurser, som arbetarrörelsens olika förgreningar kan ställa till den socialdemokratiska valapparaten förfogande. En sådan jämförelse ger snabbt vid handen att de resursmässiga styrkeförhållandena är synnerligen ojämna.

Att den socialdemokratiska valapparaten inte lyckas bättre än vad den gör, får man nog tillskriva det faktum att det är en "koloss på lerfötter". Med andra ord: Stora ekonomiska och personella resurser är långtifrån ett tecken på effektivitet. Den effektiva organisationen, som är en av Moderata Samlingspartiets största tillgångar, får däremot ses som en starkt bidragande orsak till den moderata valframgången.